

Εκπαιδευτικό Σενάριο

Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση κι εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη

Αρμενάκη Δέσποινα

<http://blogs.sch.gr/dearmenaki/>

Μάρτιος 2012

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1 ^ο - Συνοπτική παρουσίαση του Εκπαιδευτικού Σεναρίου	3
Κεφάλαιο 2 ^ο - Υλοποίηση Εκπαιδευτικού Σεναρίου.....	13
1 ^ο Στάδιο (1 Διδακτική Ώρα- Σχολική Τάξη).....	13
2 ^ο Στάδιο (2 Διδακτικές ώρες- Εργαστήρι Πληροφορικής)	17
3 ^ο Στάδιο (2 Διδακτικές Ώρες- Εργαστήρι Πληροφορικής)	23
4 ^ο Στάδιο (Σχολική τάξη-1 Διδακτική Ώρα)	31
5 ^ο Στάδιο (Σχολική Τάξη- 1 Διδακτική Ώρα).....	32
Κεφάλαιο 3 ^ο «Αξιολόγηση».....	34
Βιβλιογραφία.....	37
Δικτυογραφία	37

Κεφάλαιο 1^ο - Συνοπτική παρουσίαση του Εκπαιδευτικού Σεναρίου

Τίτλος Σεναρίου: «Οι λαοί της Ευρώπης»

Γνωστικό Αντικείμενο: Γεωγραφία

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές: Ιστορία, Αισθητική Αγωγή, Μουσική, Αγγλικά

Τάξη που απευθύνεται: Το σενάριο απευθύνεται στους μαθητές της έκτης δημοτικού

Συμβατότητα με το Α.Π.Σ. και Δ.Ε.Π.Π.Σ

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού σεναρίου είναι απόλυτα συμβατό με το Α.Π.Σ. και το Δ.Ε.Π.Π.Σ. των εμπλεκόμενων μαθημάτων εφόσον κάλυψε υπάρχουσες διδακτικές ενότητες από τα σχολικά εγχειρίδια των εμπλεκόμενων μαθημάτων. Συγκεκριμένα:

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ:

- Κεφάλαιο 29ο: Οι κάτοικοι και τα κράτη της Ευρώπης
- Κεφάλαιο 30ο: Πολιτιστικά χαρακτηριστικά των λαών της Ευρώπης
- Κεφάλαιο 31ο: Αξιοθέατα - μνημεία και ιστορική συνέχεια των λαών της Ευρώπης

ΙΣΤΟΡΙΑ:

- Προς την Ενωμένη Ευρώπη

Όπως προτείνεται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα, μέσα από στοχευμένες δραστηριότητες οι μαθητές γνώρισαν τα κράτη και τους κατοίκους της Ευρώπης, τις σχέσεις τους, τα κυριότερα πολιτιστικά στοιχεία τους. Εκτίμησαν τα αξιολογικά έργα τέχνης και μνημεία που αποτελούν τα σημάδια ενός

αξιοθαύμαστού πολιτισμού. Επίσης χρησιμοποίησαν προηγούμενες γνώσεις τους για να συγκρίνουν χάρτες, να αναλύσουν στοιχεία και να ανακαλύψουν σχέσεις.

Επιπροσθέτως όπως προτείνεται στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο το σενάριο αυτό **αξιοποίησε παιδαγωγικά τις ΤΠΕ** εφόσον οι μαθητές τις χρησιμοποίησαν ευρέως μέσα από πίνακες και διαγράμματα για σύγκριση δεδομένων, τη σχεδίαση εννοιολογικών χαρτών με εκπαιδευτικά εργαλεία Web 2.0., τη δημιουργία ηλεκτρονικών παρουσιάσεων με τα κυριότερα γι' αυτούς στοιχεία της ταυτότητας της Ευρώπης και τα ταξίδια με τη βοήθεια ψηφιακών εικόνων και πληροφοριών σε πολλά μέρη της Ευρώπης πάντα δουλεύοντας ομαδικά.

Προστιθέμενη Παιδαγωγική Αξία

Με τη συγκεκριμένη διαδικασία επιτυγχάνεται η διαθεματική προσέγγιση μέσω του εποικοδομητισμού και της ανακάλυψης. Σύμφωνα με τον Bruner η μάθηση προκύπτει από την ανακάλυψη και την διερεύνηση. Για να έχουμε μάθηση ο μαθητής οφείλει να συμμετέχει σε αυτή. Έτσι λοιπόν οι μαθητές δούλεψαν σε ομάδες με διακριτούς ρόλους και χρησιμοποίησαν τις ΤΠΕ ως εργαλείο για την υλοποίηση δράσεων με στόχο την εμπέδωση των πληροφοριών μέσα από περιβάλλοντα οπτικοποίησης, προσομοίωσης, μοντελοποίησης, εννοιολογικής χαρτογράφησης κ.τ.λ.

Χρόνος Υλοποίησης Σεναρίου

7 Διδακτικές Ώρες (1 ώρα εισαγωγή-προετοιμασία, 4 ώρες στο εργαστήριο πληροφορικής, 2 ώρες παρουσίαση των δραστηριοτήτων και αξιολόγηση).

Χώρος Υλοποίησης Σεναρίου

Σχολική Τάξη και Εργαστήριο Πληροφορικής

Οργάνωση της διδασκαλίας και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Για την υλοποίηση του σεναρίου οι μαθητές χωρίστηκαν σε 4 ομάδες των 3 ατόμων και σε 2 ομάδες των 2 ατόμων. Οι μαθητές δούλεψαν το μεγαλύτερο μέρος του εκπαιδευτικού σεναρίου στο εργαστήρι πληροφορικής και έτσι υπήρχε αντιστοιχία 2 ή 3 ατόμων το πολύ ανά υπολογιστή.

Χρησιμοποιήθηκαν σχολικοί χάρτες, υδρόγειος σφαίρα, υπολογιστής συνδεδεμένος με βιντεοπροβολέα και διαδραστικός πίνακας, φωτογραφική μηχανή και εκτυπωτής. Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα για το μάθημα της γεωγραφίας Στ', η χρήση λογισμικού μπορεί να είναι ιδιαίτερα αποδοτική στη διδασκαλία στο δημοτικό σχολείο, εξαιτίας ακριβώς της δυνατότητας που παρέχει το μέσο αυτό, στην πολύμορφη, πολυποίκλη παρουσίαση των διδασκόμενων πληροφοριών. Τονίζεται ότι κατά την επιλογή των λογισμικών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι προδιαγραφές που έχει ορίσει με απόφασή του το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Έτσι λοιπόν τα **λογισμικά** που επιλέχθηκαν να χρησιμοποιηθούν είναι τα εξής:

- Το διαδίκτυο (ως πηγή εύρεσης πληροφοριών, εικόνων και βιντεοταινιών)
- Ο επεξεργαστής κειμένου MS Microsoft Word
- Το λογισμικό παρουσίασης **Power Point**
- Το πρόγραμμα οπτικοποίησης και προσομοίωσης Google Earth
- Online εκπαιδευτικό εργαλείο ηλεκτρονικής παρουσίασης Prezi
- Η εκπαιδευτική εγκυκλοπαίδεια Wikipedia
- Η φόρμα δημιουργίας και αποστολής ηλεκτρονικών καρτών- e-cards
- Το ιστολόγιο της τάξης μας www.littlemountain.eu
- Το εκπαιδευτικό εργαλείο εννοιολογικής χαρτογράφησης "Mindomo"

Γνώσεις και πρότερες αντιλήψεις των μαθητών

Για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού σεναρίου, σε ότι αφορά στο γνωστικό αντικείμενο, οι μαθητές γνώριζαν τη θέση της Ευρώπης στον παγκόσμιο χάρτη και τα πλεονεκτήματα της θέσης αυτής, τα σημαντικότερα ακτογραφικά στοιχεία της Ευρώπης, το κλίμα της και πώς αυτό επηρεάζει τις δραστηριότητες των ανθρώπων και στοιχεία σχετικά με τη χλωρίδα, την πανίδα και τη βλάστηση της Ευρώπης. Έτσι είχαν δημιουργηθεί οι προδιαγραφές ώστε να μπορούν να αξιοποιούν τις προηγούμενες γνώσεις τους, να συγκρίνουν χάρτες, να αναλύσουν στοιχεία και να ανακαλύψουν σχέσεις.

Σε ότι αφορά τις Τ.Π.Ε. είναι απαραίτητο οι μαθητές ήταν ικανοί να αντλούν πληροφορίες στο διαδίκτυο και είχαν μια πρώτη επαφή και εξοικείωση με τα λογισμικά που αναφέρονται παραπάνω. Αυτές οι δεξιότητες έχουν ήδη καλλιεργηθεί μέσω σχετικών δραστηριοτήτων που έχουν υλοποιηθεί μέσα στην τάξη και έχουν δημοσιευθεί στο Blog της τάξης μας (www.littlemountain.eu).

Σκοπός και Στόχοι εκπαιδευτικού σεναρίου

Σκοπός: Οι μαθητές με την παιδαγωγική αξιοποίηση ευρείας γκάμας των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (διαδίκτυο, εκπαιδευτικό λογισμικό, λογισμικό γενικής χρήσης, λογισμικό πολυμέσων), αλλά και συμβατικού υλικού (βιβλία, χάρτες, υδρόγειος σφαίρα) να γνωρίσουν καλύτερα τη μεγάλη οικογένεια στην οποία ανήκει και η χώρα μας και λέγεται Ευρώπη, να εντοπίσουν τα κράτη της, να πληροφορηθούν για τα κυριότερα πολιτιστικά στοιχεία των κατοίκων της και για τα σπουδαία έργα τέχνης και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Διδακτικοί στόχοι: Οι στόχοι που τίθενται άπτονται άμεσα και υπερκαλύπτουν αυτούς του αναλυτικού προγράμματος όπως αυτοί περιγράφονται στο βιβλίο του δασκάλου.

ο **Ως προς το γνωστικό αντικείμενο:** Η θεματολογία του εκπαιδευτικού σεναρίου είναι σύμφωνη με τους στόχους που περιγράφονται στα σχετικά Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών και στα Δ.Ε.Π.Π.Σ:

1. Να εντοπίζουν στο χάρτη τις Ευρωπαϊκές χώρες και τις πρωτεύουσές τους
2. Να διακρίνουν τις τέσσερις περιοχές στις οποίες χωρίζεται με βάση γεωμορφολογικά στοιχεία
3. Να γνωρίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας
4. Να γνωρίζουν τις θρησκείες που υπάρχουν στην Ευρώπη
5. Να γνωρίσουν τις γλώσσες που μιλάνε οι κάτοικοι της Ευρώπης
6. Να γνωρίσουν βασικά πολιτιστικά στοιχεία των κρατών
7. Να γνωρίζουν τα κυριότερα μνημεία του Ευρωπαϊκού πολιτισμού
8. Να αξιολογούν τη συμβολή των έργων τέχνης στη συνέχιση της ύπαρξης των λαών
9. Να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στη συνύπαρξη με τους άλλους λαούς

ο **Ως προς τη χρήση των Τ.Π.Ε.**

1. Να εξοικειωθούν με την με το περιβάλλον εργασίας του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.
2. Να εξασκηθούν στο να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο ως μέσο άντλησης πληροφοριών

3. Να γνωρίσουν συγκεκριμένα λογισμικά τα οποία θα τους επιτρέψουν να ανακαλύψουν να κατανοήσουν και να εμπεδώσουν τη νέα γνώση και να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη.

ο **Ως προς τη παιδαγωγική διαδικασία**

1. Να μάθουν να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν απόψεις προκειμένου να καταλήξουν σε κοινά συμπεράσματα.
2. Να τονώσουν την αυτοπεποίθησή τους μέσα από ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες μέσα από το αίσθημα της προσφοράς στην ομάδα.
3. Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις γνώσεις του και να τις ανακαλούν για να οικοδομήσουν πάνω τους τη νέα γνώση και τις νέες έννοιες (μεταγνώστική αξία).
4. Να αναπτύξουν κριτική και δημιουργική σκέψη και να οδηγηθούν σε συμπεράσματα.
5. Να αναπτύξουν ικανότητες λόγου, διαλόγου και επιχειρηματολογίας.
6. Να καλλιεργηθεί η ικανότητα λήψης αποφάσεων
7. Να μάθουν να σέβονται τις διαφορετικές απόψεις και να προβληματίζονται.

Μεθοδολογική προσέγγιση

Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα η διδασκαλία της Γεωγραφίας στο Δημοτικό σχολείο πρέπει να βασίζεται σε καλή προετοιμασία του μαθήματος εκ μέρους του διδάσκοντος (πορεία, επικοινωνιακό υλικό, κατανομή ρόλων), την αποφυγή του δασκαλοκεντρικού προτύπου και εφαρμογή της ευρείας συνεργασίας κατά ομάδες. Επιπλέον προωθείται η αξιοποίηση της ενεργητικής μάθησης μέσω της διερεύνησης και της ανακάλυψης και η αξιοποίηση της τεχνολογίας για την αναζήτηση πληροφοριών που σχετίζονται με γεωγραφικά θέματα. Προτείνεται η οργάνωση ομαδικών συζητήσεων στην τάξη, συνεντεύξεων κτλ. για θέματα που σχετίζονται με το περιεχόμενο του μαθήματος, ώστε οι μαθητές να ασκηθούν σε δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας (κανόνες διαλόγου, προσεκτική ακρόαση,

επιχειρηματολογία, έκφραση και σεβασμός αντίθετης άποψης, καταμερισμός εργασίας, ανάληψη κάποιας αρμοδιότητας κτλ).

Έτσι λοιπόν για την πραγματοποίηση του διδακτικού σεναρίου «**Οι λαοί της Ευρώπης**» εφαρμόστηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της διδασκαλίας η **ομαδοσυνεργατική** μέθοδος, η οποία ευνοεί την ενεργό συμμετοχή των μαθητών στην ανακάλυψη της γνώσης. Η ομαδοσυνεργατική μέθοδος στηρίζεται στις αρχές του εποικοδομητισμού και στις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης οι οποίες δίνουν έμφαση στην συμμετοχική μάθηση και στη διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης. Όπως αναφέρει ο Papert "Κονστρουκτιονισμός σημαίνει να δίνεις στα παιδιά καλά πράγματα να κάνουν έτσι ώστε να μπορούν να μάθουν κάνοντας πολύ καλύτερα απ' ό,τι μπορούσαν πριν" (Papert, 1980). Εντούτοις οι μαθητές ενθαρρύνονται να συνεργασθούν και μέσω στοχευμένων εργασιών οδηγούνται στην ανακάλυψη και την εμπέδωση της γνώσης. Κατά την προετοιμασία και ενημέρωση της τάξης την πρώτη διδακτική ώρα (εργασία στην τάξη) εφαρμόστηκε μεικτό μοντέλο διδασκαλίας: παραδοσιακή-δασκαλοκεντρική- κατά την παρουσίαση του θέματος και ομαδοσυνεργατική κατά την διάρκεια συμπλήρωσης των δραστηριοτήτων και των φύλλων εργασίας.

Διδακτική Προσέγγιση με βάση τις Τ.Π.Ε.

Οι ΤΠΕ έδωσαν τη δυνατότητα στους μαθητές και τις μαθήτριες να αξιοποιήσουν τα εκπαιδευτικά εργαλεία που επιλέχθηκαν από την εκπαιδευτικό και να υλοποιήσουν δομημένες δραστηριότητες οικοδομώντας τις νέες γνώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

- ο Εργαζόμενοι με τον κειμενογράφο **-Word** οι μαθητές βελτίωσαν τη δεξιότητα της γραπτής αποτύπωσης των σκέψεών τους με έναν διαφορετικό τρόπο από τον συμβατικό, και της ψηφιακής αποθήκευσης των γνώσεων που απέκτησαν. Με τη χρήση του **εκτυπωτή** βίωσαν τη χαρά της εκτύπωσης του προσωπικού τους

πονήματος και εμπλούτισαν τη βιβλιοθήκη του σχολείου τους με νέο υλικό.

- Το λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης **Mindomo**, ως γνωστικό εργαλείο και ως εργαλείο αξιολόγησης, είναι ένα ανοιχτού τύπου λογισμικό, το οποίο μας έδωσε τη δυνατότητα να κατευθύνουμε τη μαθησιακή διαδικασία στους στόχους που έχουν τεθεί και στους μαθητές να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία ανακάλυψης της γνώσης. Το βασικό του πλεονέκτημα είναι η ευκολία που παρέχει στη δημιουργία και το μετασχηματισμό νοητικών και εννοιολογικών χαρτών.
- Το πρόγραμμα οπτικοποίησης και προσομοίωσης **Google Earth** έδωσαν τη δυνατότητα πλοήγησης σε ολόκληρη την Ευρώπη μέσω του διαδικτύου με εικόνες υψηλής ευκρίνειας. Δόθηκε στους μαθητές μια καταπληκτική ευκαιρία αφενός να κατανοήσουν καλύτερα το χώρο, αφετέρου να τοποθετήσουν τα γνωστικά αντικείμενα στο χώρο με μεγάλη ακρίβεια.
- Για την προσπέλαση επιλεγμένων ιστοσελίδων και την κριτική επεξεργασία της πληροφορίας, χρησιμοποιήθηκε κάποιος διαφυλλιστής (browser). Η **χρήση του διαδικτύου** στην προσπάθεια αναζήτησης και επεξεργασίας της πληροφορίας, είναι ένα καταπληκτικό εργαλείο στα χέρια των μαθητών. Σ' αυτό το μαγικό ταξίδι εξερεύνησης υπάρχουν και παγίδες τις οποίες έπρεπε να αποφύγουν οι μαθητές με τη βοήθεια και την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού και να μάθουν να πλοηγούνται ασφαλώς στο διαδίκτυο. Για το λόγο αυτό οι μαθητές αξιοποίησαν πληροφορίες για την ασφαλή πλοήγηση οι οποίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα της εκπαιδευτικού: <http://blogs.sch.gr/dearmenaki/>
- Ως βασική πηγή πληροφοριών για τη συγκεκριμένη γνωστική ενότητα χρησιμοποιήθηκε η ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια **Wikipedia**, η οποία έχοντας δομή υπερμέσου, επέτρεψε την εύκολη αναζήτηση της

πληροφορίας και ευνόησε δραστηριότητες διερεύνησης και ανακάλυψης.

- Το λογισμικό γενικής χρήσης **power point** είναι ένα ανοιχτού τύπου λογισμικό που στηρίζει την ενεργό συμμετοχή των μαθητών στην οικοδόμηση της γνώσης. Σε συνδυασμό με την ομαδοσυνεργατική προσέγγιση οι μαθητές θεμελίωσαν τις γνώσεις τους, συνεργάστηκαν και επεξεργάστηκαν διαφορετικές προτάσεις.
- Το **Prezi** είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο δημιουργίας παρουσιάσεων που δεν περιλαμβάνει τυπικές διαφάνειες αλλά αποτελείται από μια τεράστια επιφάνεια εργασίας πάνω στην οποία τοποθετούμε το περιεχόμενο που θέλουμε να παρουσιάσουμε. Δίνει λοιπόν τη δυνατότητα δημιουργίας εντυπωσιακών και εναλλακτικών παρουσιάσεων με πολλές δυνατότητες και φυσικά πάντα με τη δυνατότητα για συνεργασία με τους μαθητές ή τους εκπαιδευόμενους.
- Το ιστολόγιο www.littlemountain.eu έχει ως βασικό στόχο την ανάρτηση και την παρουσίαση υλικού από τις δραστηριότητες. Οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να σχολιάζουν και να συντάσσουν άρθρα. Το ιστολόγιο αυτό είναι ένας χώρος με συγκεντρωμένο το υλικό επιμέρους δραστηριοτήτων στο οποίο έχουν πάντα πρόσβαση και έτσι νιώθουν ότι συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Η υπηρεσία των ηλεκτρονικών καρτών έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να αλληλεπιδράσουν με μαθητές από μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα στέλλοντας ευχές.

Προετοιμασία: Ρόλος μαθητών και δασκάλας

Οι μαθητές ήταν ενημερωμένοι για τον προγραμματισμό του εκπαιδευτικού σεναρίου. Προηγήθηκε η παρουσίαση των φάσεων υλοποίησης καθώς και ο τόπος και ο τρόπος υλοποίησης. Είχε διαπιστωθεί με μια αρχική αξιολόγηση ότι οι μαθητές ήξεραν να χειρίζονται τον κειμενογράφο και να αναζητούν πληροφορίες στο διαδίκτυο. Τα προγράμματα που αξιοποιήθηκαν ήταν

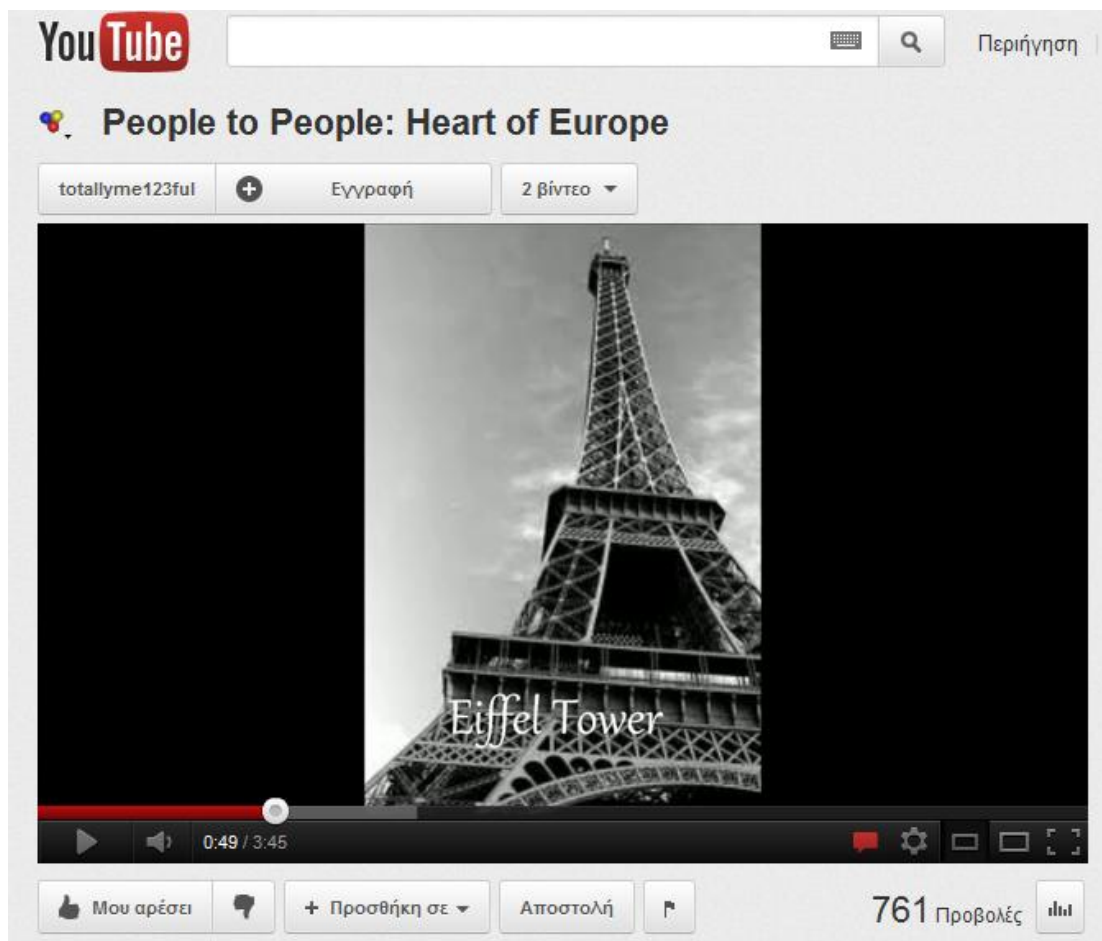
εγκατεστημένα στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές που επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν. Οι ομάδες είχαν συγκροτηθεί στην τάξη με τυχαίο τρόπο εφόσον οι μαθητές έχουν αναπτύξει πολύ καλές σχέσεις συνεργασίας. Οι κανόνες λειτουργίας των ομάδων εργασίας είχαν συζητηθεί εκ των προτέρων.

Η εκπαιδευτικός είχε ρόλο εμπυχωτριάς και καθοδηγήτριας στην πορεία ανακάλυψης της γνώσης από τους μαθητές. Είχε για παράδειγμα επιλέξει τα βίντεο που θα προβάλλονταν, τις ιστοσελίδες, τα φύλλα εργασίας και γενικότερα όλα όσα σχετίζονται με τις φάσεις υλοποίησης και το υλικό του σεναρίου ήταν προμελετημένα. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στη σωστή και εύρυθμη λειτουργία του Εργαστηρίου ώστε να προβλεφθούν στο μέγιστο βαθμό τυχόν απρόοπτα και απρόσμενες εξελίξεις κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του εκπαιδευτικού σεναρίου ο ρόλος της εκπαιδευτικού ήταν βοηθητικός και συμβουλευτικός με στόχο να διευκολυνθούν οι μαθητές να συμμετάσχουν ενεργά στην εργασία της ομάδας τους, να προβληματιστούν, να απορήσουν, να θέσουν ερωτήσεις, να συνεργαστούν αρμονικά, να τηρήσουν τους κανόνες, και να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη και τα συμπεράσματά τους.

Κεφάλαιο 2ο- Υλοποίηση Εκπαιδευτικού Σεναρίου

1ο Στάδιο (1 Διδακτική Ώρα- Σχολική Τάξη)

Κατά την πρώτη φάση του εκπαιδευτικού σεναρίου που διεξήχθη στη σχολική τάξη, εστίασαμε στη διερεύνηση των υπαρχουσών γνώσεων των μαθητών για τα κράτη που υπάρχουν στην Ευρώπη και τον πολιτισμό τους. Ως αφορμή δόθηκε ένα youtube βίντεο (<http://www.youtube.com/watch?v=rTyjmvL-xbw>) που περιέχει εικόνες πολιτιστικά στοιχεία διαφόρων χωρών της Ευρώπης (μνημεία, κουζίνα, τοπία κ.α.). Στη συνέχεια οι μαθητές με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού δημιούργησαν ένα χάρτη εννοιών της Ευρώπης με βάση τις εμπειρίες τους και με τη μέθοδο του καταιγισμού ιδεών.

Φύλλο Εργασίας 1 (έντυπη μορφή)

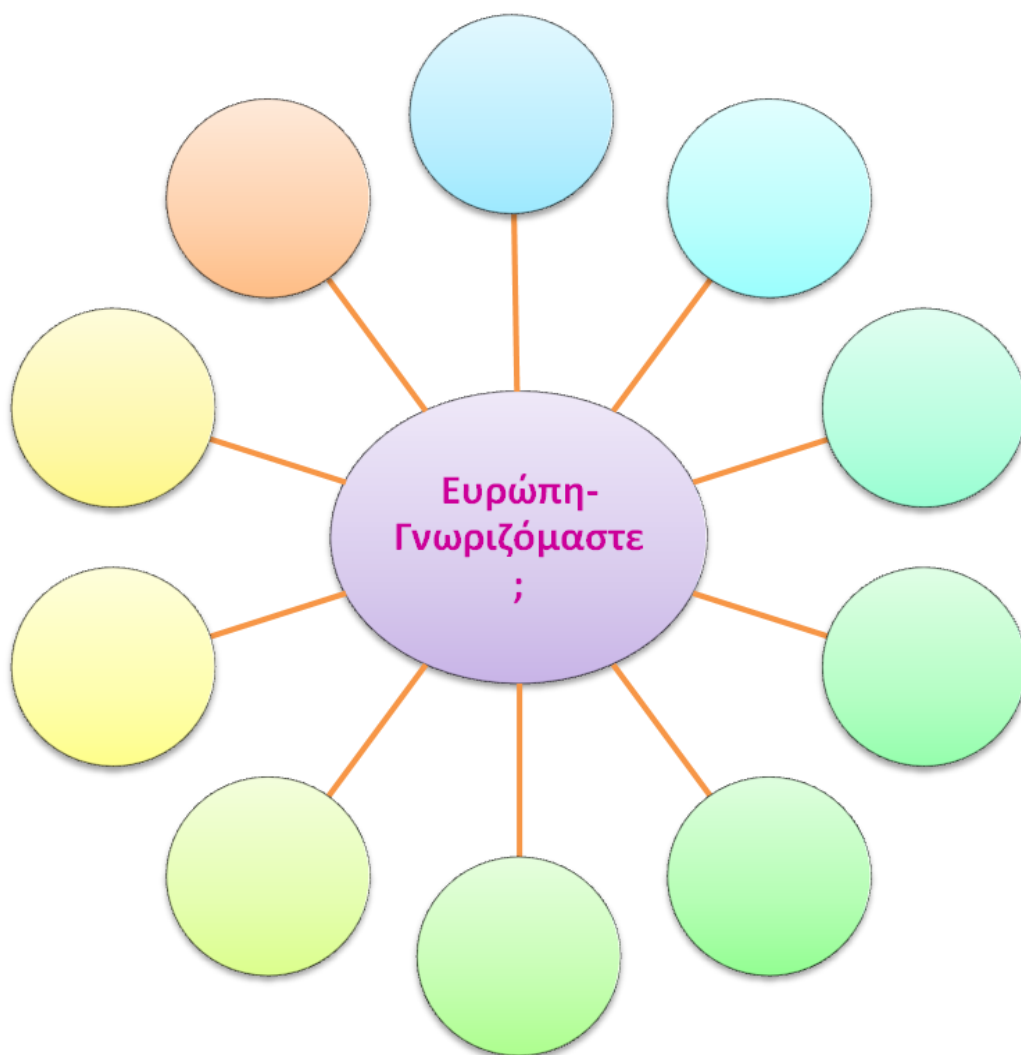
«Ευρώπη, γνωριζόμαστε;»

Στον Παρακάτω χάρτη εννοιών γράψε ότι έρχεται στη σκέψη σου όταν ακούς

«Ευρώπη»!

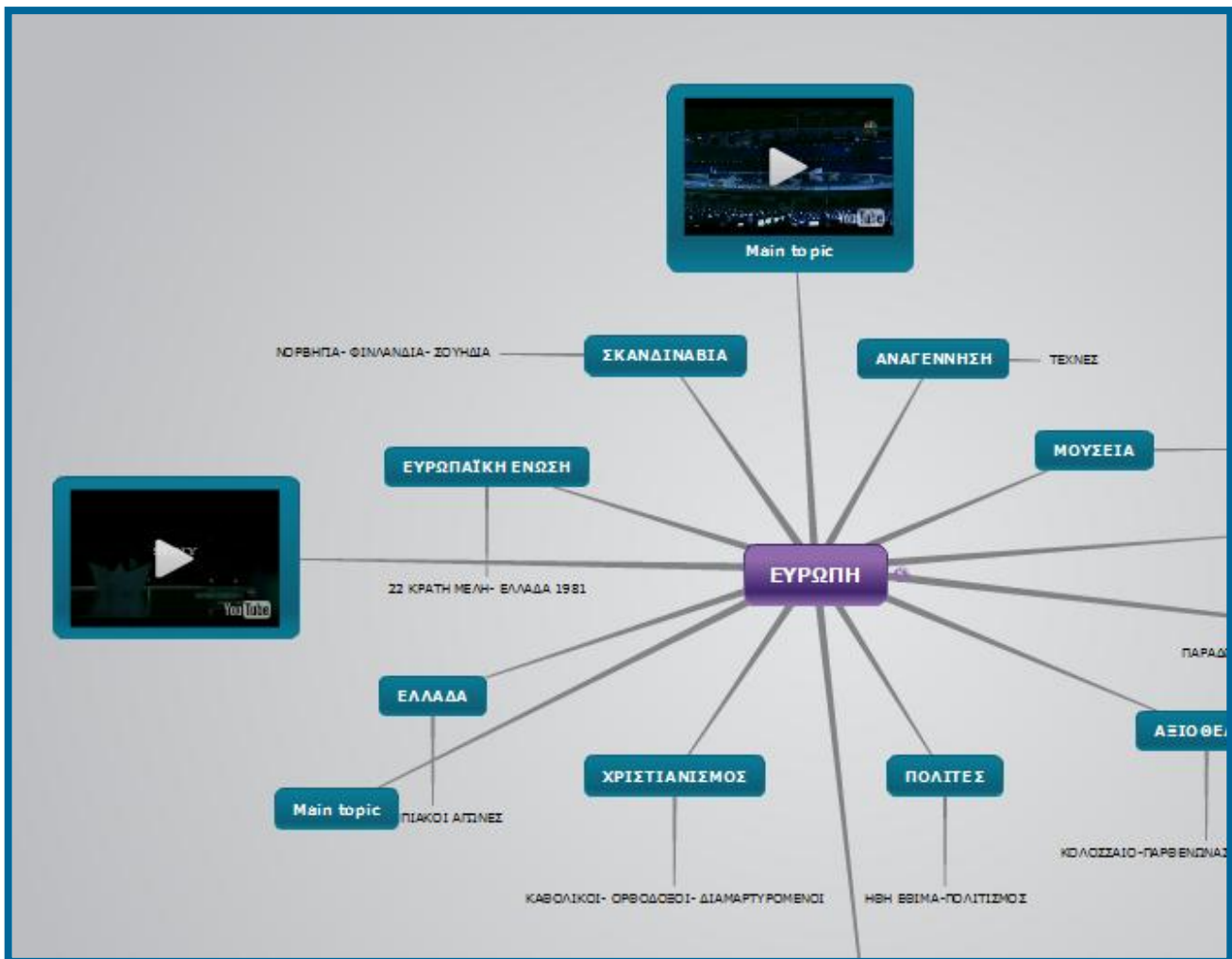
Παράδειγμα:

- Χώρες της Ευρώπης Που επισκέφθηκες ή Που θα ήθελες να επισκεφθείς
- Ξακουστά μνημεία Που κινούν το ενδιαφέρον σου
- Αγαπημένες ευρωπαϊκές συνταγές
- Αγαπημένα ξένα τραγούδια
- Φιλίες από άλλες χώρες

Κατόπιν δημιουργήσαμε το χάρτη εννοιών της τάξης με το εκπαιδευτικό εργαλείο **Mindomo** με πεδία συμπληρωμένα από επιλεγμένες από τις απαντήσεις των μαθητών.

Ο χάρτης εννοιών βρίσκεται στον παρακάτω σύνδεσμο:
<http://www.mindomo.com/view.htm?m=3f7e34af77e344828f268807c9e7354>
0

Στη συνέχεια με κατάλληλες ερωτήσεις από την εκπαιδευτικό, οι μαθητές επανέφεραν στη μνήμη τους στοιχεία σχετικά με την Ευρώπη που έχουν διδαχθεί σε προηγούμενες τάξεις (π.χ. από την ύλη της Ε΄ τάξης- Αγωγή του Πολίτη) και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα (ξένες γλώσσες, μουσική). Η συζήτηση επεκτάθηκε κινώντας το ενδιαφέρον των μαθητών για τα κεφάλαια που θα ακολουθήσουν. Το 1^ο στάδιο του σεναρίου δεν αναφέρονταν σε κάποιο από τα εμπλεκόμενα κεφάλαια του σχολικού εγχειριδίου αλλά είχε ρόλο προοργανωτή για τις επόμενες δραστηριότητες και διαγνωστικής αξιολόγησης των γνώσεων των μαθητών. Στο τέλος της διδακτικής ενότητας προτάθηκαν διευθύνσεις ιστοσελίδων για να περιηγηθούν προαιρετικά οι μαθητές στο σπίτι (εφόσον έχουμε πληροφορηθεί ότι όλοι οι μαθητές έχουν σύνδεση στο διαδίκτυο στο σπίτι) ή κατά τη διάρκεια της Ευέλικτης Ζώνης.

- ο **Γενικές Πληροφορίες για την Ευρώπη:**

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%85%CF%81%CF%8E%CF%80%CE%B7>

- ο **Ο πληθυσμός της Ευρώπης:**

<http://www.buildings.gr/greek/kilometers/countries.htm>

- ο **Ευρωπαϊκή Ένωση**

<http://europa.eu/europago/explore/init.jsp?language=el>

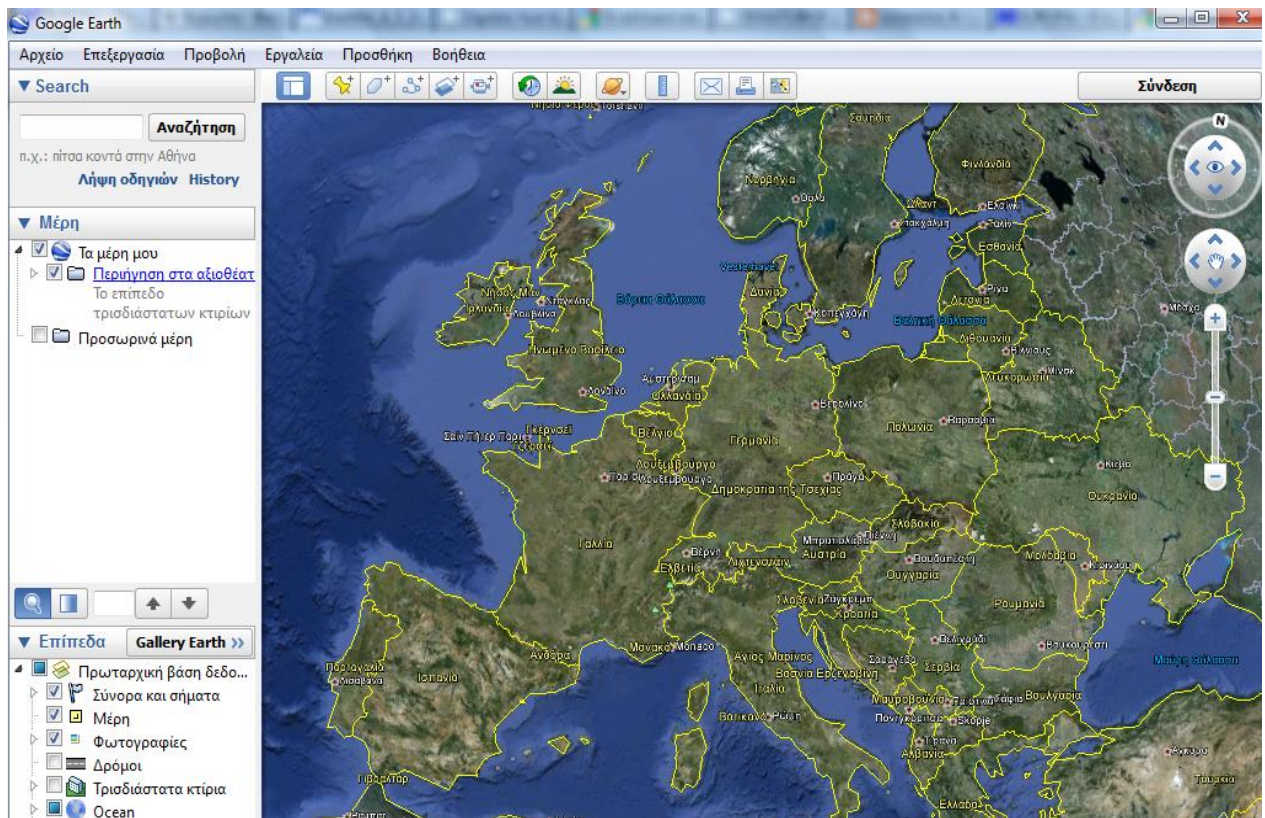
- ο **Παιχνίδι: Σημαίες της Ευρώπης:**

<http://11dimevosm.thess.sch.gr/online/geografia/geoflags1.htm>

Στο τέλος της πρώτης δραστηριότητας οι μαθητές ενημερώθηκαν αναλυτικά για την επόμενη φάση της διδασκαλίας η οποία θα διεξάγονταν στο εργαστήριο πληροφορικής.

2^ο Στάδιο (2 Διδακτικές ώρες- Εργαστήρι Πληροφορικής)

Σε αυτή τη φάση οι μαθητές ήρθαν σε μια πρώτη επαφή με τα κράτη και τους κατοίκους της Ευρώπης. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και κάθισαν σε δυάδες και τριάδες στους υπολογιστές του εργαστηρίου πληροφορικής. Με αφορμή το χάρτη του σχολικού εγχειριδίου στη σελίδα 99, οι μαθητές παροτρύνθηκαν να προσανατολιστούν μελετώντας την τοποθεσία των Ευρωπαϊκών κρατών. Στη συνέχεια άνοιξαν το πρόγραμμα προσομοίωσης και οπτικοποίησης Google Earth που βρίσκονταν σε εικονίδιο στην επιφάνεια εργασίας και ήξεραν να χρησιμοποιούν ικανοποιητικά. Έτσι οι μαθητές έκαναν ένα διαδικτυακό ταξίδι στην Ευρώπη (λειτουργία πτήση προς), προσανατολίστηκαν, προσγειώθηκαν στα μέρη που επέλεξαν και κοίταζαν εικόνες.

Με τη λειτουργία «σήμανση μέρους» εντόπισαν χώρες της αρεσκείας τους και τις πρωτεύουσες τους. Επίσης με τη λειτουργία «Περιήγηση στα αξιοθέατα» οι μαθητές επισκέφτηκαν μνημεία μεγάλης ιστορικής σημασίας!

Στη συνέχεια οι ομάδες κλήθηκαν να επισκεφθούν το σύνδεσμο http://europa.eu/about-eu/countries/index_el.htm. Η κάθε ομάδα θα άνοιξε το έτοιμο έγγραφο word που υπήρχε στην επιφάνεια εργασίας με όνομα «Γνωρίζω 6 χώρες» και το συμπλήρωσε.

2ο Φύλλο Εργασίας (ψηφιακή μορφή) «Γνωρίζω 6 μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες»

Όνομα ομάδας _____

Επισκεφθήτε την επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης http://europa.eu/about-eu/countries/index_el.htm, κοιτάξτε προσεκτικά το χάρτη και βρείτε τις απαραίτητες πληροφορίες για τη χώρα που είναι σημειωμένη. Στη συνέχεια συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί!

Προσχώρηση στην ΕΕ
Μια Ένωση σε διαρκή επέκταση
Όργανα και οργανισμοί
Ιστορία
Δούλεψε για την ΕΕ
Πολιτικές και δραστηριότητες
Η ζωή σας στην ΕΕ
Λάβετε μέρος!
Εκδόσεις και έγγραφα
Κέντρο μέσων ενημέρωσης
Σύνδεσμοι άμεσης πρόσβασης για....

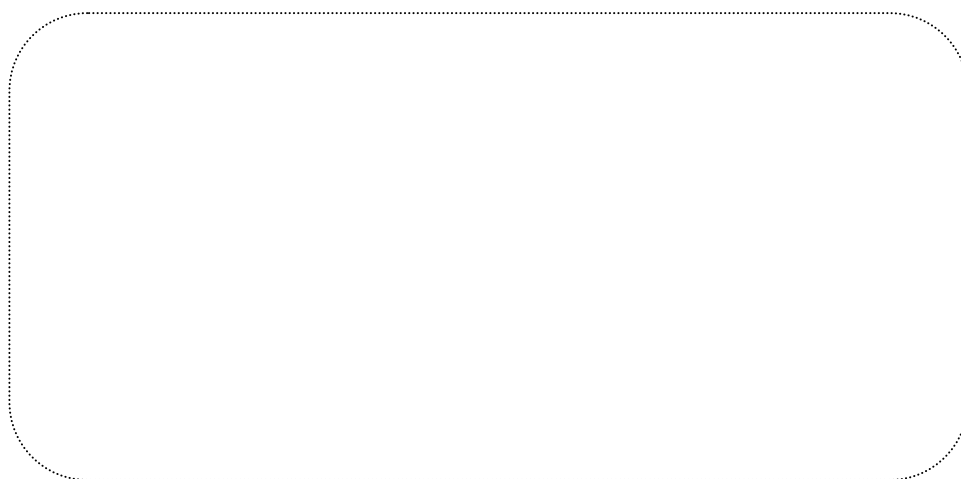

Κράτη μέλη της ΕΕ (έτος προσχώρησης)

 Αυστρία (1995)	 Λεττονία (2004)
 Βέλγιο (1952)	 Λιθουανία (2004)

ΟΝΟΜΑ ΧΩΡΑΣ: ΙΣΠΑΝΙΑ	ΕΠΙΣΗΜΗ ΓΛΩΣΣΑ:
ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ:	ΕΚΤΑΣΗ:
ΝΟΜΙΣΜΑ:	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ:
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ:	ΓΝΩΣΤΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ:

Γνωρίσατε την Ισπανία; Μπράβο! Τώρα επισκεφθείτε τη μηχανή αναζήτησης Google και αναζητήστε την ισπανική σημαία. Πληκτρολογείτε www.google.com, στη συνέχεια επιλέγετε «Εικόνες», βάζετε τη λέξη κλειδί και διαλέγετε την κατάλληλη εικόνα. Με δεξί κλικ «Copy ή Αντιγραφή» και μετά «Paste ή Επικόλληση» την τοποθετείτε στο παρακάτω πλαίσιο!

Και ένα τελευταίο βηματάκι! Πώς θα σας φαινόταν να κάνετε φίλο έναν Ισπανό και να συζητούσατε από κοντά για τα στοιχεία του πολιτισμού των χωρών σας; Θα έχετε την ευκαιρία! Όμως για να επικοινωνήσετε πρέπει να μάθετε βασικά ισπανικά! Με τη βοήθεια του μεταφραστή της Google στη σελίδα <http://translate.google.gr/#el|es|>, να μεταφέρετε τον παρακάτω διάλογο στα ισπανικά:

- Γεια σου! Το όνομά μου είναι Μακίντα, το δικό σου;

- Εμένα με λένε Κατερίνα _____
- Σου αρέσει η Ισπανία; _____
- Μου αρέσει πολύ! _____

**Τα φύλλα εργασίας των άλλων ομάδων περιελάμβαναν τις χώρες Γαλλία, Ιταλία, Πολωνία, Ρουμανία και Φιλανδία.*

Στη συνέχεια οι μαθητές μελέτησαν τις πηγές του σχολικού εγχειριδίου και ακολούθησε συζήτηση σχετικά με τις περιοχές που χωρίζεται η Ευρώπη με βάση το ανάγλυφο, το κλίμα και το φυσικό της πλούτο.

Σε αυτό το σημείο έφτασε η ώρα για ένα παιχνιδάκι! Οι ομάδες επισκέπτονται το σύνδεσμο: <http://e-dimotiko.gr/mydocs/geography/antistoixisi1.htm> που περιλαμβάνει ένα παιχνίδι με τα κράτη της Ευρώπης και τις 4 περιοχές της Ευρώπης. Οι ομάδες κλήθηκαν να κάνουν την αντιστοίχιση συμβουλευόμενες το σχολικό εγχειρίδιο. Κέρδισε η ομάδα με τις περισσότερες σωστές απαντήσεις!

Έλεγχος Απάντησης

Ιταλία	<input type="text"/>
Πολωνία	<input type="text"/>
Φινλανδία	<input type="text"/>
Ελλάδα	<input type="text"/>
Γερμανία	<input type="text"/>
Αυστρία	<input type="text"/>
Τσεχία	<input type="text"/>

Στο τέλος της δεύτερης φάσης έγινε η σύνθεση των αποτελεσμάτων των ομάδων. Τα φύλλα εργασίας παρουσιάστηκαν, τυπώθηκαν και αναρτήθηκαν στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης. Επίσης η κάθε ομάδα δραματοποίησε το διάλογο στην ξένη γλώσσα της χώρας που ανέλαβε. Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα οι μαθητές αναγνώρισαν τα οφέλη της εκμάθησης ξένων γλωσσών και απέκτησαν θετική στάση στην επικοινωνία με αλλόγλωσσους.

Με το πέρας της ενότητας αυτής δόθηκε στους μαθητές ένα παιχνίδι σχετικά με τις σημαίες ευρωπαϊκών κρατών για να κάνουν εξάσκηση διασκεδάζοντας στην τάξη ή στο σπίτι!

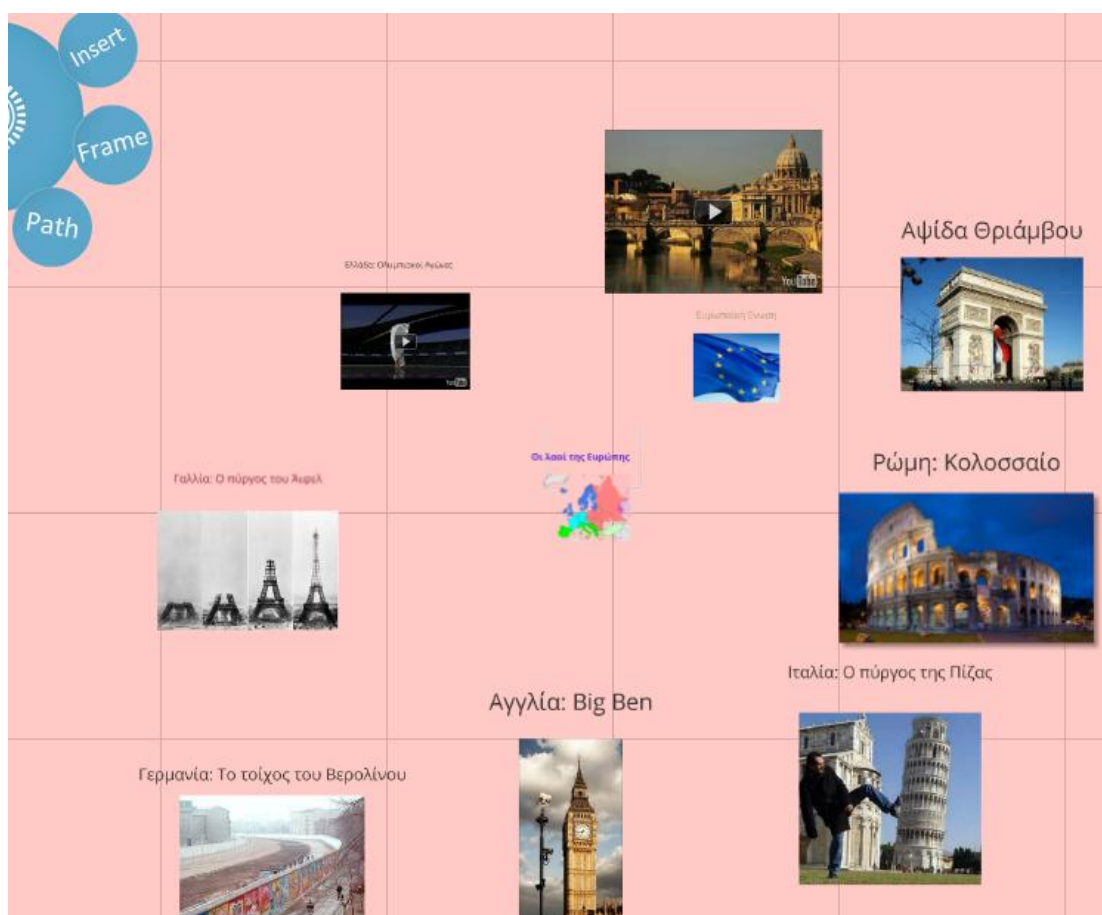
- ο <http://11dim-evosm.thess.sch.gr/online/geografia/geoflags1.htm>

3^ο Στάδιο (2 Διδακτικές Ώρες- Εργαστήρι Πληροφορικής)

Στο 3^ο στάδιο του εκπαιδευτικού σεναρίου οι μαθητές ασχολήθηκαν με τα κυριότερα πολιτιστικά χαρακτηριστικά των λαών της Ευρώπης. Η σύσταση των ομάδων των μαθητών άλλαξε ώστε να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας και να εξασκηθούν στο να δουλεύουν όλοι με όλους. Ο αριθμός των ομάδων έμεινε ο ίδιος. Έτσι λοιπόν οι μαθητές κάθισαν σε δυάδες και τριάδες στους υπολογιστές του εργαστηρίου πληροφορικής. Η διαδικασία ξεκίνησε με μια e- παρουσίαση η οποία δημιουργήθηκε με το εκπαιδευτικό εργαλείο “Prezi” με τη βοήθεια του οποίου εφαρμόστηκε η μέθοδος του καταιγισμού ιδεών. Η παρουσίαση ήταν ημιτελής δίνοντας ιδέες στους μαθητές και ολοκληρώθηκε με τη βοήθεια των προτάσεων των μαθητών.

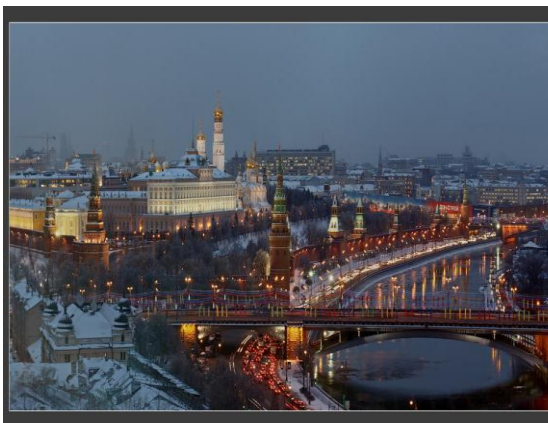
Σύνδεσμος: <http://prezi.com/gmqlr20coo6h/presentation/>

Στη συνέχεια προβλήθηκαν οι παρακάτω παρουσιάσεις Power Point οι οποίες έχουν αποθηκευθεί στο ιστολόγιο της τάξης μας. Σε αυτές περιλαμβάνονται στοιχεία πολιτισμού της Ρωσίας, της Ελβετίας και της Ρώμης

Κλικ εδώ:

- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Ρωσία-Ταξιδεύοντας-με-εικόνες.ppt>
- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Ιταλία-Ρώμη-Ταξιδεύοντας-με-εικόνες.ppt>
- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Ελβετία-Ταξιδεύοντας-με-εικόνες.ppt>

Οι μαθητές σε αυτό το σημείο ήταν έτοιμοι να αναλάβουν δράση! Η κάθε ομάδα έπρεπε να δημιουργήσει το πορτραίτο ενός κατοίκου από κάποια ευρωπαϊκή χώρα που τους δίνεται στο **φύλλο εργασίας 3** με βάση όλα όσα άκουσε και χρησιμοποιώντας τη φαντασία του. Στην επιφάνεια εργασίας υπήρχε ένα βοηθητικό αρχείο word το οποίο εφοδίαζε τους μαθητές με χρήσιμες ιστοσελίδες από τις οποίες θα μπορούσαν να αντλήσουν τις πληροφορίες που χρειαζόνταν.

Φύλλο Εργασίας 3 (εκτοπώσιμη μορφή)- «Φιλία με έναν Ευρωπαίο!»

Ήρθε λοιπόν η ώρα να αποκτήσετε ένα φίλο από μια άλλη χώρα της Ευρώπης! Και τι φίλο... Θα τον φτιάξετε όπως θέλετε εσείς! Ο φίλος που θα δημιουργήσετε πρέπει να έχει γνώσεις και προσωπικότητα! Γι' αυτό λοιπόν, θα πρέπει να αποφασίσετε:

Γνώσεις - Προτιμήσεις	Σύνδεσμοι άντλησης πληροφοριών
Ποια ιστορικά στοιχεία γνωρίζει για τη χώρα του;	http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%AF%CE%B1
Ποια είναι τα μνημεία της περιοχής του που του αρέσει να επισκέπτεται;	http://www.youtube.com/watch?v=OgrTu8Rap7w&feature=related http://www.trivago.gr/%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B9-36103/%CE%B1%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%B5%CE%B1%CF%84%CE%B1/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%B1/f_172=1
Ποια μουσική του τόπου του προτιμά;	http://www.youtube.com/watch?v=cYgJ36alfnI http://www.youtube.com/watch?v=v75m9soYkS8
Ποια έργα τέχνης είναι τα αγαπημένα του;;	http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%9B%CE%BF%CF%8D%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%85

Τις πληροφορίες που θα συλλέξετε θα τις εισάγετε στον χάρτη εννοιών που σας δίνεται στην επόμενη σελίδα. Στο τέλος θα μαζέψουμε τους νέους μας φίλους και θα τους γνωρίσουμε στους συμμαθητές μας ώστε να μεγαλώσει η παρέα μας και να γίνει η τάξη μας πολυπολιτισμική!

Γνωριμία με ένα Γάλλο!

BONJOUR! JE M'APPELLE OLIVIER!

ΓΕΙΑ ΣΑΣ! ΜΕ ΛΕΝΕ ΟΛΙΒΙΕΡ!

Εδώ με ζωγραφίζεις! Πρόσεξε να με κάνεις κομψό και ευγενή! 😊

Ιστορία της Γαλλίας-Σημαντικές Ημερομηνίες

Σημαντικά μνημεία

Πολιτισμός (μουσική, τέχνη, κουζίνα κ. α)

Όμοια φύλλα εργασίας εκτυπωμένα δόθηκαν και στις υπόλοιπες ομάδες με θέμα φίλους από την Ισπανία, την Ολλανδία, τη Φιλανδία, την Ιταλία, τη Ρουμανία και τη Γερμανία. Όλες οι ομάδες εργάστηκαν για να συλλέξουν τις σημαντικότερες πληροφορίες σχετικά με τον πολιτισμό κάθε χώρας. Αφού έκαναν τις καταγραφές τους, δημιούργησαν ένα κολλάζ με εικόνες και ζωγραφιές από το διαδίκτυο τα οποία παρουσίασαν κατά το τελευταίο στάδιο του εκπαιδευτικού σεναρίου.

Στη συνέχεια οι μαθητές έστειλαν ηλεκτρονικές κάρτες σε μαθητές από τη Σεβίλλη της Ισπανίας. Στα πλαίσια του προγράμματος Comenius που προσδοκάται να υλοποιηθεί τις επόμενες χρονιές στο σχολείο μας, υπάρχει γνωριμία με ένα σχολείο από τη Σεβίλλη της Ισπανίας. Έτσι δόθηκε η ευκαιρία στους μαθητές να στείλουν ηλεκτρονικές κάρτες στα παιδιά από την Ισπανία, να κάνουν μια πρώτη γνωριμία και να νιώσουν ότι έρχονται στην πραγματικότητα σε επαφή με παιδιά από μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες από τις ηλεκτρονικές κάρτες που εστάλησαν.

Αυτή η κάρτα θα σταλεί στο: clasesdesegundobilingue@gmail.com

Προς: **Our spanish friends**

Hola! We are 4 students from the Chios island which lies on the East part of Greece! We have heard a lot about your place and we hope to visit it someday! We are sending you warm regards from Greece! :)

Aris- Stelios- Katerina- Ilias

Ο παραλήπτης έχει δει την κάρτα που του στείλατε

Προς: Our spanish friends

pathfinder greetings

Hello dear friends! We are sending you this card to wish you to have a great spring time and we hope to meet you and your teacher sometime! Kind regards from Greece!

-Maria, Kostas, Stefanos, Anti

Ο παραλήπτης έχει δει την κάρτα που του στείλατε

Προς: Our spanish friends

(c) 1999 Spyros Spyropoulos

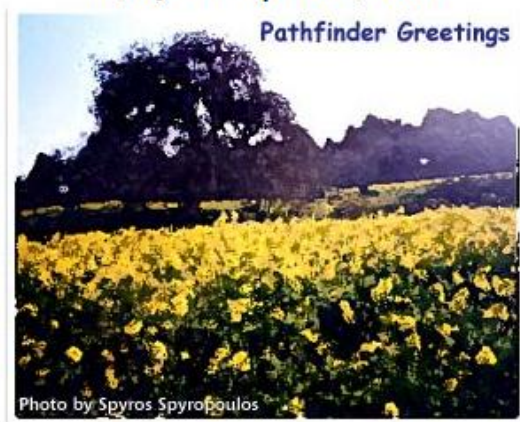
Pathfinder Greetings

Hola to all of you! We are sending you warm regards from Greece! And our teacher sends a big hug to your theacher Maria! We hope to meet you oneday! :)

-Maria, Anthimos, Giwta, Irini

Ο παραλήπτης έχει δει την κάρτα που του στείλατε

Προς: Our spanish friends

Gia sas (=hola)! Our names are Dora, Antonia, Sofianos and Michalis and we live on a beautiful island which we wish you to visit soon! Kind regards from Greece!

-Dora- Antonia- Sofianos- Michalis

Στο τέλος της φάσης αυτής τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να μεταβούν στην επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παίξουν συνεργατικά ένα παιχνίδι γνώσεων για την Ευρώπη, να χαλαρώσουν και να διασκεδάσουν!

<http://europa.eu/europago/explore/init.jsp?language=el>

Πάμε να εξερευνήσουμε την Ευρώπη!

EUROPA

Παίξε σε πλήρη οθόνη

Πάμε να εξερευνήσουμε την Ευρώπη!

Προερχόμαστε από διάφορες χώρες και μιλάμε διαφορετικές γλώσσες, αλλά αυτή η ήπειρος είναι το σπίτι που μοιραζόμαστε. Έλα μαζί μας και πάμε να εξερευνήσουμε την Ευρώπη! Θα είναι ένα περιπετειώδες ταξίδι στο χρόνο και στο χώρο και θα ανακαλύψεις ένα σωρό ενδιαφέροντα πράγματα. Καθώς θα προχωρούμε, τσέκαρε τις γνώσεις σου για να δεις πόσα πράγματα έχεις μάθει.

Γεια σου!
Καλώς ήλθες στην Ευρώπη!

Τι θέλεις να κάνεις,

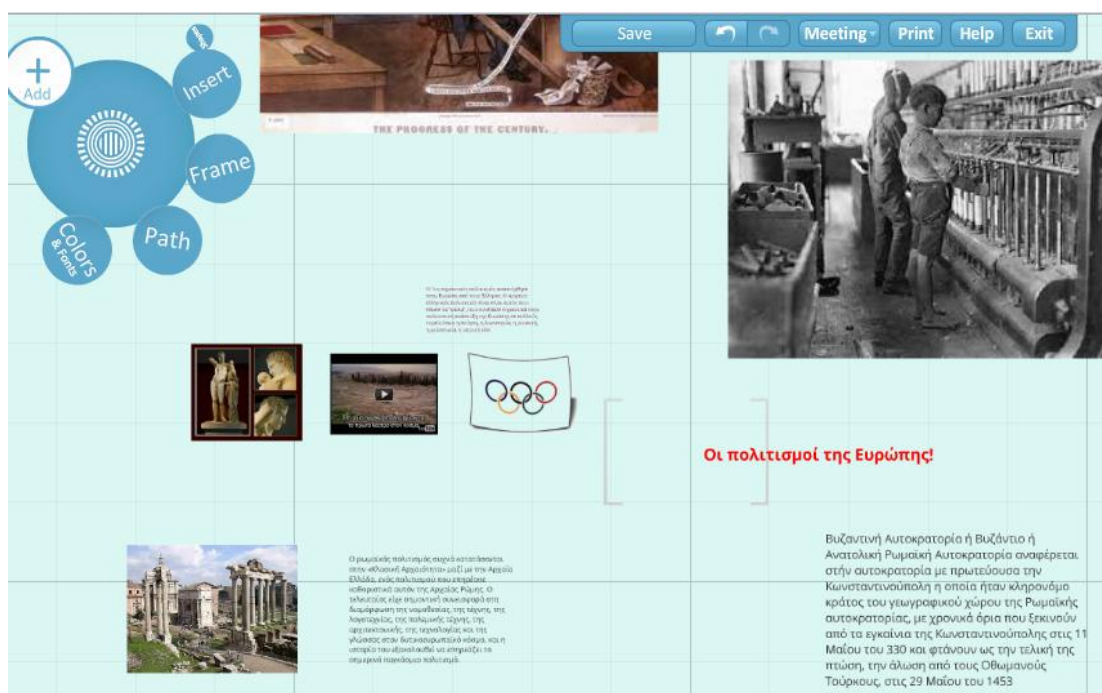
ΔΙΑΒΑΣΕ
ένα ηλεκτρονικό βιβλίο για να μάθεις και να ανακαλύψεις την Ευρώπη. Προς το παρόν, διαθέσιμο

ΠΑΙΞΕ
για να μάθεις και να εξερευνήσεις την Ευρώπη

4^ο Στάδιο (Σχολική τάξη-1 Διδακτική Ώρα) «Οι Μεγάλες Ανακαλύψεις και οι Θρησκείες της Ευρώπης»

Σε αυτό το στάδιο οι μαθητές σε συνεργασία με την εκπαιδευτικό συνδημιούργησαν μια ηλεκτρονική παρουσίαση με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού εργαλείου «Prezi». Οι μαθητές με τη βοήθεια του σχολικού εγχειριδίου τους αλλά και με πολυμεσικό υλικό που οι ίδιοι επέλεξαν από το διαδίκτυο, γνώρισαν την προσφορά του ευρωπαϊκού πολιτισμού στον κόσμο, τις μεγάλες ανακαλύψεις και την επιρροή τους στην Ευρώπη καθώς και τις επικρατούσες θρησκείες των ευρωπαϊκών κρατών. Το εκπαιδευτικό εργαλείο χειρίστηκε η εκπαιδευτικός ενώ η επιλογή του υλικού έγινε από τους μαθητές.

Σύνδεσμος: <http://prezi.com/kefglckwbkxj/presentation/>

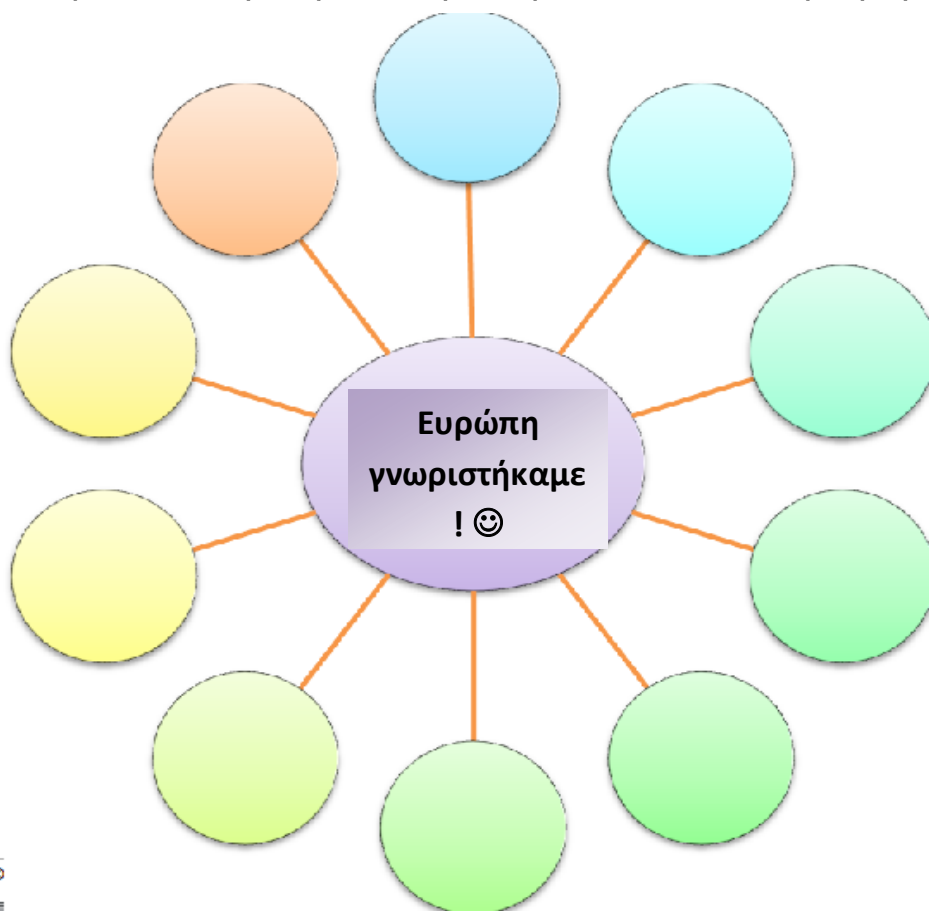

Η παρουσίαση δημοσιεύθηκε και στο ιστολόγιο της τάξης όπου οι μαθητές μπόρεσαν να την ξαναδιαβάσουν!

5^ο Στάδιο (Σχολική Τάξη- 1 Διδακτική Ώρα)

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων- Συζήτηση

Με την ολοκλήρωση των εργασιών ξεκίνησε η παρουσίαση των ευρημάτων από τους μαθητές και φτάσαμε στην ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού σεναρίου. Αρχικά οι μαθητές ατομικά παρουσίασαν τον αρχικό χάρτη εννοιών που είχαν συμπληρώσει με τα στοιχεία που γνώριζαν για την Ευρώπη πριν τη διεκπεραίωση του εκπαιδευτικού σεναρίου. Στη συνέχεια ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα παρουσίασε τη χώρα που είχε αναλάβει κατά τη δεύτερη φάση. Έτσι ανακοινώθηκαν πληροφορίες για όλες τις χώρες μέσα στην τάξη και τα παιδιά ένιωσαν περήφανα για τα ευρήματά τους. Κατόπιν οι ομάδες άλλαξαν κι επιλέχθηκε ένας άλλος εκπρόσωπος να παρουσιάσει το νέο ευρωπαϊκό φίλο των μαθητών. Κάθε παιδί ανακοίνωσε τα αποτελέσματά του και στην τάξη, ακούστηκαν τραγούδια από όλες τις χώρες και έγιναν σχόλια για κάθε νέο φίλο μέσα σε ένα ευχάριστο και κλίμα. Τα κολλάζ και τα φύλλα εργασίας αναρτήθηκαν στον πίνακα ανακοινώσεων με θέμα τα «Αγαπημένα μας». Στη συνέχεια δόθηκε στους μαθητές ο ίδιος χάρτης εννοιών ώστε να συμπληρωθούν εκ νέου τα κενά του με τις νέες γνώσεις. Με τον τρόπο αυτό η ολομέλεια της τάξης διαπίστωσε τα οφέλη της διαδικασίας.

Η δασκάλα σε αυτή τη φάση, είχε ρόλο συντονιστικό. Οι μαθητές ένιωσαν ότι συν-σκηνοθέτησαν το μάθημα, ότι συμμετείχαν στο σχεδιασμό της διδασκαλίας, ότι παρήγαγαν σκέψη και συναποφάσιζαν για τις απαντήσεις των ομάδων τους. Έτσι λοιπόν υλοποιήθηκε η σύνθεση του εκπαιδευτικού σεναρίου με τη συνεισφορά των Τ.Π.Ε χαρίζοντας μια εναλλακτική προσέγγιση της γνώσης η οποία σε όποιο βαθμό, κατακτήθηκε χωρίς κόπο και πίεση.

Για να ελέγξουμε το βαθμό κατάκτησης γνώσεων από τους μαθητές, αντί για Φύλλο Εργασίας, παίξαμε στην τάξη ένα γνωστό παιχνίδι γνώσεων, προσαρμοσμένο στην ενότητα που εξετάσαμε μέσω του εκπαιδευτικού σεναρίου. Τα παιδιά χωρίστηκαν σε νέες ομάδες και δοκίμασαν τις γνώσεις τους στο «Ποιος θέλει να γίνει εκατομμυριούχος»!

Κλίκ εδώ:

<http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Παιχνιδι-Αξιολογησης.ppt>

Κεφάλαιο 3^ο «Αξιολόγηση»

Στο πρώτο στάδιο του εκπαιδευτικού σεναρίου πραγματοποιήθηκε μια αρχική αξιολόγηση της τάξης μέσα από τον αρχικό χάρτη εννοιών όπου διαπιστώθηκαν οι προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών για το περιεχόμενο της ενότητας που εξετάσαμε. Εντοπίστηκαν οι αρχικές τους αντιλήψεις και γνώσεις καθώς και κάποιες ελλείψεις οι οποίες επιχειρήθηκε να καλυφθούν. Η αξιολόγηση συνεχίστηκε με παρατήρηση της ομάδας από την εκπαιδευτικό καθ' όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού σεναρίου μέσα από δραστηριότητες ανατροφοδότησης και ενεργητικής μάθησης. Η διαμορφωτική αξιολόγηση βοήθησε στη βελτίωση της διαδικασίας μέσω της συζήτησης και της επικοινωνιακής παρέμβασης της εκπαιδευτικού στις εργασίες των μαθητών. Οι μαθητές έφεραν εις πέρας τις δραστηριότητες κι έτσι λίγες ήταν οι φορές που χρειάστηκε συντονισμός. Καθοριστικός παράγοντας που συνετέλεσε στην επιτυχία του σεναρίου ήταν το γεγονός ότι οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση των Τ.Π.Ε. εφόσον εξασκούνται στο Σαββατοκύριακο στο σχολείο μέσω των μαθημάτων που οργανώνει ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου. Επίσης οι μαθητές έχουν συνηθίσει να δουλεύουν σε ομάδες στην καθημερινή διδασκαλία και έτσι η επιτυχία της συνεργασίας τους ήταν σχεδόν βέβαιη. Οι μικρές ομάδες τους βοήθησαν πολύ εφόσον κάθε φορά όλοι συμμετείχαν στη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων κρατώντας ζωντανό το ενδιαφέρον τους. Οι μαθητές χειρίστηκαν με ευκολία τα λογισμικά και έδειξαν να ανταποκρίνονται σημειώνοντας επιτυχία στο τελικό παιχνίδι αξιολόγησης όπου 3 στις 6 ομάδες έφτασαν στις τελευταίες ερωτήσεις (τελική αξιολόγηση). Παρακάτω παρουσιάζεται μια ενδεικτική φόρμα αξιολόγησης της όλης διαδικασίας.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

	Ανεπαρκές	Επαρκές	Καλό	Πολύ Καλό	Βαθμολογία
Γνωστικό αποτέλεσμα	Κακό αποτέλεσμα, πολλές ελλείψεις, εκτός χρονοδιαγράμματος.	Μέτριο αποτέλεσμα, λίγες ελλείψεις, εκτός χρονοδιαγράμματος.	Καλής ποιότητας αποτέλεσμα, ελάχιστες ελλείψεις, εντός χρονοδιαγράμματος.	Άριστο αποτέλεσμα, χωρίς ελλείψεις, εντός χρονοδιαγράμματος.	
Χρήση προτεινόμενων πηγών.	Καμιά προτεινόμενη πηγή.	Λιγότερες από τις μισές προτεινόμενες πηγές.	Περίπου οι μισές προτεινόμενες πηγές.	Περισσότερες από τις μισές προτεινόμενες πηγές.	
Ομαδική συνεργασία	Ατομικότητα.	Μερική συνεργασία.	Συνεργασία με τα περισσότερα μέλη.	Συνεργασία με όλα τα μέλη.	
Δημιουργικότητα, καινοτομία.	Δεν εντοπίζεται καμία καινοτομία-δημιουργικότητα.	Εντοπίζεται δημιουργικότητα.	Εντοπίζεται καινοτομία και δημιουργικότητα σε ικανοποιητικό επίπεδο.	Καινοτόμο και πρωτοποριακό μήνυμα.	

Δυσκολίες σεναρίου

Σε γενικές γραμμές η υλοποίηση του εκπαιδευτικού σεναρίου κρίνεται επιτυχής. Η μόνη δυσκολία που προέκυψε ήταν ο χρόνος υλοποίησης των δραστηριοτήτων. Σε κάποιες περιπτώσεις χρειάστηκε να χρησιμοποιήσουμε επιπλέον διδακτικό χρόνο για την ολοκλήρωση των εργασιών των μαθητών.

Επεκτασιμότητα

Το εκπαιδευτικό σενάριο προσδοκάται να χρησιμοποιηθεί σε επόμενες ενότητες της Γεωγραφίας που αναφέρονται στην Ευρώπη (Κεφ. 32: «Τομείς παραγωγής αγαθών και παροχής υπηρεσιών» και Κεφ. 33: «Σχέσεις κρατών της Ευρώπης με την Ε.Ε.») καθώς και στα επόμενα κεφάλαια που αφορούν στις υπόλοιπες ηπείρους όπου θα δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές να κάνουν συγκρίσεις λαών και πολιτισμών και να συνειδητοποιήσουν τη θέση τους στον κόσμο. Επιπλέον το συγκεκριμένο σενάριο θα είναι χρήσιμο και για άλλα γνωστικά αντικείμενα όπως είναι η Ιστορία (κεφάλαιο που αναφέρεται στην είσοδο της Ελλάδας στην Ενωμένη Ευρώπη) καθώς και στο μάθημα της μουσικής (εκμάθηση τραγουδιών σε άλλη γλώσσα) και των εικαστικών. Το σενάριο (ενιαίο ή επιμέρους δραστηριότητες) μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε επόμενες χρονιές για τον εμπλουτισμό των διδασκαλιών.

Βιβλιογραφία

- Ματσαγγούρας, Η. (2000). Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση. Αθήνα: Γρηγόρης
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2006). Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Πληροφορίας,
- Τόμος Α΄ Ολική προσέγγιση. Αθήνα: Έκδοση συγγραφέων.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο(2002) Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) & Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (ΑΠΣ) Υποχρεωτικής εκπαίδευσης, Αθήνα ΥΠ.Ε.Π.Θ-Π.Ι Δαγδιλέλης, Β., & άλ., (2010),
- Κόμης Β., & άλ., .2008) Επιμορφωτικό Υλικό των εκπαιδευτικών στα κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης, Τεύχος 2: Κλάδοι ΠΕ60/ΠΕ70, Πάτρα, ΕΑΙΤΥ
- Papert, S. 1980. *Mindstorms: Children, computers and powerful ideas*. New York, New York: Basic Books.

Δικτυογραφία

Μεταφραστής Google

- <http://translate.google.gr/#el|es|>

Μηχανή αναζήτησης Google

- www.google.com,

Παιχνίδια

- <http://11dim-evosm.thess.sch.gr/online/geografia/geoflags1.htm>
- <http://e-dimotiko.gr/mydocs/geography/antistoixisi1.htm>
- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Παιχνιδι-Στοχεύω-τις-χώρες.ppt>
- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Παιχνιδι-Αξιολόγησης.ppt>

Επίσημη σελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- http://europa.eu/about-eu/countries/index_el.htm,

Γενικές Πληροφορίες για την Ευρώπη:

- <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%85%CF%81%CF%8E%CF%80%CE%B7>

Ο πληθυσμός της Ευρώπης:

- <http://www.buildings.gr/greek/kilometers/countries.htm>

Παιχνίδι: Σημαίες της Ευρώπης:

- <http://11dimevosm.thess.sch.gr/online/geografia/geoflags1.htm>

Χάρτες εννοιών

- <http://www.mindomo.com/view.htm?m=3f7e34af77e344828f268807c9e73540>
- <http://prezi.com/kefglckwbkxj/presentation/>
- <http://prezi.com/gmqlr20coo6h/presentation/>

Βίντεο You tube

<http://www.youtube.com/watch?v=rTyjmvL-xbw>

Σελίδα εκπαιδευτικού Αρμενάκη Δέσποινας

- <http://blogs.sch.gr/dearmenaki/>

Ιστολόγιο Τάξης

- www.littlemountain.eu

Παρουσιάσεις Power Point για εμπλουτισμό της διδασκαλίας

- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Ρωσία-Ταξιδεύοντας-με-εικόνες.ppt>

- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Ιταλία-Ρώμη-Ταξιδεόντας-με-εικόνες.ppt>
- <http://www.littlemountain.eu/wp-content/uploads/2012/03/Ελβετία-Ταξιδεόντας-με-εικόνες.ppt>

Σύνδεσμοι άντλησης πληροφοριών

- <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%AF%CE%B1>
- http://www.trivago.gr/%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B9-36103/%CE%B1%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%B5%CE%B1%CF%84%CE%B1/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%B1/f_172=1
- <http://www.youtube.com/watch?v=v75m9soYkS8>
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%9B%CE%
- <http://www.youtube.com/watch?v=OgrTu8Rap7w&feature=relatedBF%CF%8D%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%85>
- <http://www.youtube.com/watch?v=cYgJ36alfnI>
- <http://www.youtube.com/watch?v=v75m9soYkS8>

Photo Gallery

